

Разговор водио Давид Барсамиан

Кренимо у највећи кошмар данашнице, рат у Украјини и његове глобалне последице. Али најпре да се присетимо позадине. Можемо да почнемо од обећања председника Џорџа Буша старијег тадашњем совјетском председнику Михајлу Горбачову да се НАТО неће померити „ни за инч на исток“ – а поуздано знамо да је то обећање дато. Моје питање за вас гласи: зашто Горбачов није тражио да се то стави на папир?

Прихватио је центлменски споразум, што није тако неуобичајено у дипломатији. Руковање и дата реч. Даље, тај папир не би ништа променио. Споразуми на папиру стално се цепају. Важне су добронамерност и искреност. Буш је заправо експлицитно поштовао договор. Чак је направио корак ка оснивању партнерства за мир, које би обухватило земље Евроазије. НАТО не би био распуштен, али би био маргинализован. Земље попут Таџикистана, на пример, могле би да се придруже иако формално не би биле чланице НАТОа. Био би то корак ка стварању заједничког европског дома без

Пише: Ноам Чомски
субота, 25 јун 2022 07:17

војних алијанси, као што је он рекао.

Клинтон се држао споразума током својих првих година. Стручњаци кажу да је негде 1994. Клинтон почео да говори на обе стране уста – то је њихов израз. Русима је говорио: Да, поштоваћемо споразум. Пољској заједници у Сједињеним Државама и другим етничким мањинама говорио је: Не брините, увешћемо вас у НАТО

И Клинтон се држао споразума током својих првих година. Стручњаци кажу да је негде 1994. Клинтон почео да говори на обе стране уста – то је њихов израз. Русима је говорио: Да, поштоваћемо споразум. Пољској заједници у Сједињеним Државама и другим етничким мањинама говорио је: Не брините, увешћемо вас у НАТО. Отприлике 1996-97. Клинтон је то прилично изричито рекао свом пријатељу Борису Јељцину, руском председнику којем је помогао да победи на изборима 1996. Рекао му је: Немојте сувише озбиљно схватати тај НАТО бизнис. Ширићемо се, али мени је то потребно само због гласова мањина у Сједињеним Државама.

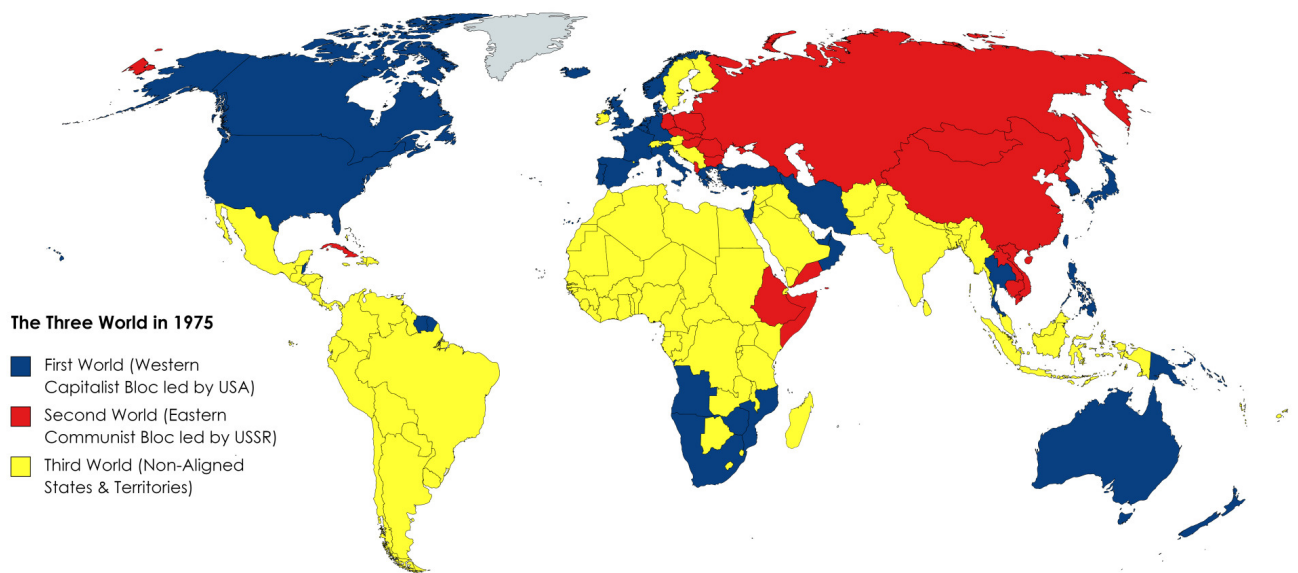
Клинтон је 1997. позвао такозване Вишеградске земље – Мађарску, Чехословачку, Румунију – да се придруже НАТОу. Русима се то није допало, али нису правили велики проблем. Онда су се придружиле балтичке земље и опет је прошло мирно. Буш млађи, који је био сасвим друкчији од старијег, позвао је 2008. Грузију и Украјину у НАТО. Сваки амерички дипломата је врло добро знао да су Грузија и Украјина црвене линије за Русију. Руси ће на другим местима толерисати ширење, али овде не јер су те земље у њиховом осетљивом геостратешком појасу. У наставку приче, Мајдански устанак 2014. збацио је проруског председника и Украјина се померила ка Западу.

Пише: Ноам Чомски
субота, 25 јун 2022 07:17

Пише: Ноам Чомски
субота, 25 јун 2022 07:17

[The Dispatch](#)